

Besvarelse vedrørende træer i Københavns Kommune

Medlem af Borgerrepræsentationen Birgitte Kehler Holst (Å) har den 16. januar 2023 stillet følgende spørgsmål til Teknik- og Miljøforvaltningen.

Spørgsmål

Træer bliver fældet i strid med Københavns træpolitik. Det er både fredede og ikke-fredede træer, som man i første omgang og efter mange diskussioner er blevet enige om at gå udenom, når der anlægges nyt. Et eksempel er Sølund ved søerne, hvor man efter mange høringer var blevet enige om at lade flere flotte, gamle træer stå. Da entreprenøren skulle i gang, blev det vurderet, at det var nødvendigt at fælde alle træerne for at komme ind med maskinerne – og derfor fik han dispensation. Andre eksempler er i De Gamles By, hvor der har været ført mange kampe for træerne. Derfor vil Alternativet gerne have et bedre indblik i, hvordan træpolitikken forvaltes i praksis og ikke mindst grunden til, at man så ofte fraviger Københavns træpolitik.

1. Hvor mange gange har man i Københavns Kommune dispenseret ift. nedfældning af træer? Oversigten bedes opgøres med antal pr. år, træernes art (bøg, eg, elm), træernes alder og placering (gerne grupperet på bydele svarende til lokaludvalgene).
2. Hvor mange gange har man afvist dispensation og ud af disse, hvor mange af de træer blev fældet senere?
3. Hvor mange træer er der plantet i Københavns Kommune siden træpolitikken blev vedtaget?
4. Hvor mange af disse træer er fortsat i vækst efter 3 år?
5. Hvordan overvåger/tilser Københavns Kommune træernes vækst de første 3 år?
6. Hvilken procedure har Københavns Kommune for at undgå beskadigelse af træer, når man bygger/arbejder/anlægger tæt på træer?
7. Såfremt en bygherre/entreprenør beskadiger træer, givers der så bod eller benytter Københavns Kommune sig af krav om erstatning? Hvor mange gange har Københavns Kommune forlangt erstatning/udstedt en bod?
8. Har Københavns Kommune overvejet ideen med depositum ved anlæggelse tæt på træer, som man fx gør i Belgien?

23-02-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 1034

Dokumentnummer i F2
72179

Sagsnummer i eDoc
2023-0021534

9. Hvad er baggrunden for, at Københavns Kommune bruger VAT-modellen til at værdisætte træer? Er det den metode, der giver laveste værdier? Hvis ja, hvorfor ikke bruge den metode, hvor der beregnes højere værdier?

10. I dag bliver mange træer skamskåret. Det skader træerne og gør dem sårbare for sygdomme, så de skal fældes læge før tid. Hvilke tiltag har Københavns Kommune for at forhindre dette i at ske? Har man bud på, hvordan det undgås fremover?

Svar

Her følger svar i forhold til Teknik- og Miljøforvaltningens ressortområde.

Ad 1.

Forvaltningen oplyser om eventuelle konsekvenser for træer i forvaltningens egne nye anlægsprojekter og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje i budgetnotater og i de konkrete projektforslag, som fremlægges til godkendelse i Teknik- og Miljøudvalget.

Forvaltningen har lavet en optælling af fældede og nyplantede træer for nye anlægsprojekter og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje for 2021 og 2022. Se bilag 1.

Ad 2.

Forvaltningen har ikke en oversigt over afviste dispensationsansøgninger i forbindelse med anlægsprojekter eller tal på, hvor mange af disse træer, der senere er blevet fældet.

I forbindelse med projektet ByOasen i De Gamles By skulle alle træer som udgangspunkt fældes på grund af en jordoprensning. Det var muligt for forvaltningen at bevare 10 træer, hvoraf syv var udpeget som bevaringsværdige i lokalplanen. Det var ikke muligt at redde syv andre bevaringsværdige træer, da det ikke var muligt at iværksætte forhold til hindring af adgang til den forurenede jord.

Ad3.

Træpolitikken er gældende for perioden 2018-2025. Forvaltningen opgør årligt kommunale træplantninger i Københavns Kommune. Det gælder træer plantet på kommunale arealer og træer, der stilles som krav for byudvikling i lokalplaner på ikke-kommunale arealer. Den seneste opgørelse er fra 2022 og gælder for året 2021. Det fremgår af "*Opgørelse over træer i Københavns Kommune pr. 1. januar 2022*", at der i perioden 2017-2021 er plantet eller finansieret ca. 66.129 træer. I perioden 2022-2025 skal der plantes ca. 33.871 træer for at nå målet om 100.000 nye træer i byen.

Ad 4.

Kommunen holder ikke opsyn med træer plantet på ikke-kommunale arealer efter endt lokalplan- og byggesagsproces. Træer, der er krævet

plantet i forbindelse med en lokalplan, er pålagt en bestemmelse om, at de ikke må fældes.

Der er ikke en konkret vurdering af, hvor mange af de kommunale træer på gader og i parker og naturarealer er i vækst efter 3 år.

Ad 5.

Der er en forventning om, at træerne er i vækst efter tre år, idet vandingen følger væksten, og vanding ophører som standard efter tre år. Ved tilsyn mm. besigtiges væksten dog. Træer, der ikke er kommet i vækst efter 3. vækstsæson vandes yderligere i 4. evt. 5. vækstsæson. I 2022 var der tale om 596 træer. Tallet inkluderer træer, som ved plantning er større end 30 cm i omkreds. Disse træer vandes til og med 5. vækstsæson. Derudover bliver der foruden de daglige tilsyn også ført tilsyn med væksten af de kommunale træer på gader og i parker og naturområder i forbindelse med, at træernes behov for beskæring tilses årligt i november-december.

Ad 6.

I lokalplaner stilles krav om, at bevaringsværdige træer ikke må fældes eller beskæres. Beskadigelse af et træ kan være at sidestille med en fældning eller beskæring, der kan aflede et krav om genplantning. Det fremgår også, at træets dryp- og vækstzone bør beskyttes. I bestemmelser om terrænregulering sikres det, at der ikke må terrænreguleres inden for bevaringsværdiges træers drypzone.

Ved udbud af anlægsprojekter i Københavns Kommune er der i udbudsmaterialet fastsat bestemmelser om arbejder nær eksisterende træer og i eksisterende træers drypzone (Særlige arbejdsbeskrivelser, SAB). Det gælder herefter blandt andet, at eksisterende træer, der skal bevares, skal beskyttes mod skader på rodnet, stamme og krone. Entreprenøren skal indhegne de enkelte træer eller trægrupper med byggepladshegn og eventuelt betongrise i træernes drypzone. Hvis kørsel i drypzonen undtagelsesvis er nødvendigt, skal der laves jernpladekørevej med grusopbygning i samarbejde med bygherrens tilsyn. Træer og plantebede skal desuden beskyttes mod skadepåvirkning fra miljømæssigt belastende stoffer. Arbejdet er prissat af entreprenøren og indgår som en del af anlægsentreprisen.

Kommunens byggeleder og fagtilsyn sikrer, at anlægsentreprenøren overholder de særlige arbejdsbeskrivelser under anlægsfasen. Byggelederen fører tilsyn ved udgravninger nær træer og er i tæt dialog med entreprenøren og den konkrete gravefører.

Ad 7.

I lokalplansammenhæng benytter forvaltningen sig af erstatningsplantning. Bygherre, der skader et træ, som er udpeget som bevaringsværdigt i en lokalplan, pålægges at plante et nyt. Dette foregår ved efterfølgende dispensation til fældning med vilkår om genplantning. Når der dispenseres, skal der tages stilling til

rimeligheden (rimelighedsbetragtning) i krav til størrelsen på træet, der skal erstatte det skadede træ. Det betyder, at kommunen ikke altid kan kræve, at der plantes et træ af samme størrelse, som det fældede.

Forvaltningen har mulighed for at kræve bod eller erstatning ved beskadigelse af træer i forvaltningens egne anlægsprojekter, det vil sige nye anlægsprojekter som fx anlæg af cykelstier og byrum og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje. Forvaltningen har ikke fundet anledning til at benytte muligheden.

Ad 8

Der er ikke hjemmel i planloven til at kræve depositum for at sikre bevaringsværdige træer i lokalplaner.

I forvaltningens egne anlægsprojekter, som fx anlæg af cykelstier og byrum, og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje, kan træernes værditab ved eventuel skade og erstatningens størrelse beregnes ved brug af normen Værdisætning af træer VAT19.

Forvaltningen har derudover mulighed for at tilbageholde en del af kontraktsummen, hvis en entreprenør skader et træ.

Forvaltningen vurderer, at en ordning, hvor der skal modtages midler, fx depositum, vil være administrativt tung, fordi Borgerrepræsentationen, Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget i hvert enkelt tilfælde skal have forelagt en indtægtsbevilling til godkendelse.

Ad 9

Værdisætning af træer VAT19 anvendes som en fælles metode til værdisætning af træer i København. Normen, som er den gældende danske norm, er vedtaget på tværs af organisationer, der arbejder med træer, blandt andre Danske Anlægsgartnere, Dansk Træplejeforening, Park- og Naturforvaltere, Danske Landskabsarkitekter, Danske Arkitektvirksomheder, Københavns Universitet, Foreningen af Kirkegårdsledere og Danske Planteskoler.

Værdisætning af træer, VAT 19 (publiceret i 2019), er en metode til at sætte kroner og ører på træers værdi. VAT 19 er anden og reviderede udgave, mens den første udgave VAT 03 er fra 2003. Sigtet med værdisætningsmodellen er:

- At videreudvikle grundlaget for en ensartet retspraksis for værdisætning af træer.
- At beskrive en værdisætningsmetode hvor træets økosystemtjenester indgår.
- At minimere værdisætningens subjektive indhold og dermed skabe grundlag for mere ensartede værdisætninger.

Modellen er formet så den rammer en realistisk værdi, dvs. en værdi som retssystemet gennem årene har fundet rimelig.

Værdisætningsmodellen er også baseret på forsikringstanken. Derfor

har modellen indbygget en aldersfaktor, der trækker træets værdi ned, når det får en høj alder. I VAT 19 er denne effekt dog dæmpet, fordi andre faktorer også kan trække træets værdi ned, når det bliver gammelt, og fordi et gammelt træ kan have store økologiske værdier, ikke mindst for den tilknyttede fauna. Disse økologiske værdier er prioriteret højere i VAT 19 end i VAT 03 i overensstemmelse med den almindelige samfundsmæssige udvikling og nyere forskning.

Ad 10.

Træerne under Teknik- og Miljøforvaltningens ressort bliver beskåret, passet, vandet og vurderet efter fastlagte standarder og normer.

Forvaltningen er i løbet af de sidste to år begyndt at uddanne arborister, og der bliver i stigende antal ansat specielt uddannet personale til træplejeopgaven.

Teknik- og Miljøforvaltningen deltager i en koordinationsgruppe under Økonomiforvaltningen, Københavns Ejendomme og Indkøb, som blandt andet arbejder med muligheden for, at Teknik- og Miljøforvaltningen overtager ejerskab, pleje og vedligeholdelse af træerne på de øvrige forvaltningers områder med henblik på at skabe den mest kompetente og ensartede pleje og vedligeholdelse af byens træer.

Svaret er offentligt tilgængeligt på <https://www.kk.dk/politik/politiske-udvalg/teknik-og-miljoedvalget/politikerspørgsmaal>

Rikke Skovbølling Brandt
Vicedirektør

Bilag 1 Besvarelse vedrørende træer i Københavns Kommune for nye anlægsprojekter og projekter og genopretning og vedligeholdelse af byens veje

Forvaltningen oplyser om evt. konsekvenser for træer i alle projekter i budgetnotaterne, der indgår ved budgetforhandlingerne. Dernæst oplyser forvaltningen om evt. konsekvenser for træer i de konkrete projektforslag, som fremlægges til godkendelse i Teknik- og Miljøudvalget.

I de tilfælde, hvor det er nødvendigt for forvaltningen at fælde såkaldte "risikotræer", fx hvor der er risiko for, at et træ vil vælte, orienterer forvaltningen tillige Teknik- og Miljøudvalget herom.

Teknik- og Miljøforvaltningen har lavet en optælling af fældede og nyplantede træer for nye anlægsprojekter og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje for 2021 og 2022. Tallene beror på en gennemgang af indstillinger og notater, der er fremlagt for Teknik- og Miljøudvalget i perioden og fremlægges derfor med et vist mindre forbehold.

Forvaltningen fældede 98 træer i 2021 og 246 træer 2022 i anlægsprojekter og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje. Forvaltningen har i de nævnte projekter i 2021 og 2022 nyplantet henholdsvis 159 og 580 eller flere nye træer, skema 1 nedenfor.

Skema 1

Konsekvenser for træer i 2021 og 2022 i anlægsprojekter og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje

Årstal	Fældede træer	Nye træer
2021	98	246
2022	159	580
Sum 2021-2022	257	826

Skema 2 indeholder en oversigt over, i hvilke bydele træerne er fældet, og hvilke træarter der er fældet. Det er ikke muligt for forvaltningen at angive nøjagtige oplysninger om træernes alder i alle projekter.

Skema 2:

Konsekvenser for træer i nye anlægsprojekter og projekter om genopretning og vedligeholdelse af byens veje i 2021 og 2022 - placering i bydele og træsorter

Placering i bydele (lokaludvalg)	Antal fældede træer	Fældede træer - træsorter	Antal nye træer
Amager Øst	8	Platantræer, kinapærer, sejlerøn	62
Amager Vest	15	Plantantræer, kinapærer	25
Bispebjerg	27	Fyrretræer, tjørn, ahorn, fuglekrisebær og løn	196
Brønshøj Husum	30	Ahorn, aunebøg	45
Indre By	1	Robine	25
Nørrebro	24	Ikke registreret	64
Valby	29	Kirsebær, hassel, selvsået løn, robinie, poppel m.fl.	99
Vanløse	28	Piletræer	32
Vesterbro Kgs. Enghave	92	Prydpærer og hestekastanje m.fl.	257
Østerbro	3	Lind	21
	257		826